ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

Digital Leadership of School Administrators in Quality Schools under the Project “1 District 1 Quality School” Lamphun Province under Lampang Lamphun Secondary Educational Area Office.

ชนกนันท์ ทะนานแก้ว Chanoknun Tanankaew
ทัศนีย์ บุญมาภิ Tasnee Boonmaphi
สังวาร วังแจ่ม Sangwan Wangcham
สุรศักดิ์ สุทธสิริ Surasak Suttasiri
มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
North-Chiang Mai University
g663302015@northcm.ac.th

Received 2025/04/06 *Revised* 2025/07/26 *Accepted* 2025/08/08

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาและหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ซึ่งเป็นการวิจัยผสมวิธีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม วัดค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.96 และใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพ ตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ทักษะในศตวรรษที่ 21 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2) แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน พบว่า 1) กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับปรัชญาของ

โรงเรียนและนโยบายการศึกษา พร้อมจัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีให้ทันสมัย 2) สนับสนุน พัฒนาทักษะดิจิทัลครูผ่านการอบรม สัมมนา และกิจกรรมเชิงปฏิบัติ 3) ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล พัฒนาเว็บไซต์โรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางเผยแพร่ข้อมูล 4) สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ 5) ส่งเสริมเปิดกว้างให้ครูและบุคลากรมีแนวคิดใหม่ ๆ ผ่านกิจกรรมระดมสมอง และควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล, โรงเรียนคุณภาพ, “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”.

Abstract

This research aimed to 1) Study and identify approaches for developing digital-era leadership among school administrators.2) Examine strategies to enhance digital leadership of administrators in quality schools under the “One District, One Quality School” project in Lamphun Province, under the jurisdiction of the Secondary Educational Service Area Office Lamphun-Lampang. This study employed a mixed-methods research design, integrating both quantitative and qualitative approaches. The sample consisted of 154 participants, including school administrators and teachers during the 2024 academic year. The research instruments included a questionnaire—with a reliability coefficient of 0.96—and an interview guide. Data were analyzed using mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings revealed that:

1) The overall, the results were at a high level. When considering each aspect, it was found that all aspects were at a high level. The average values from highest to lowest were as follows: leadership and digital technology vision; promoting teachers and personnel to use technology in teaching; digital communication; teamwork and cooperation; and creativity and innovation, respectively.

2) The development guidelines are to focus on setting a vision for digital technology that is consistent with the school's philosophy and educational policy; support and develop teachers' digital skills through training, seminars, and practical activities; and promote the creation of professional learning communities (PLCs).

Keywords: Digital leadership, Quality schools under the "1 District 1 Quality School" project

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้โลกไร้พรมแดนและนำสู่กระแสโลกาภิวัตน์ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทุกประเทศ รวมถึงประเทศไทยที่ต้องปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล กระทรวงศึกษาธิการจึงนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำ เช่น ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา และทุกอุปกรณ์ (Anywhere, Anytime, AnyDevice) ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายได้มากขึ้น มีเวลาจัดเตรียมการสอนมากขึ้น สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการ การประกันคุณภาพ และระบบงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในระดับส่วนกลาง กระทรวงศึกษาธิการสามารถเข้าถึง Big Data ได้แบบ real time ส่งผลให้การวางแผนและตัดสินใจมีความแม่นยำ

การศึกษาในยุคดิจิทัลจะสำเร็จได้ ต้องอาศัยความร่วมมือ ใช้ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้บริหาร ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่สุดในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก (สุกัญญา แช่มช้อย, 2560) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการศึกษา ผู้บริหารในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะ ทักษะ และประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาเข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ในฐานะผู้นำสถานศึกษา ผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยเป็นนโยบายเร่งด่วนที่มุ่งพัฒนาโรงเรียนให้มีมาตรฐาน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี จังหวัดลำพูนเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ต้องมีการพัฒนาหลัก 5 ด้าน 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสนับสนุนนักเรียน 2) ด้านผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านการจัดการเรียนรู้ 5) ด้านผู้เรียน ซึ่งจังหวัดลำพูนเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยมีจำนวนทั้งหมด 7 โรงเรียน ในจังหวัดลำพูน ได้แก่ 1) โรงเรียนป่าตาลบ้านธิพิทยา อำเภอบ้านธิ 2) โรงเรียนป่าซาง อำเภอป่าซาง 3)โรงเรียนบ้านแป้นพิทยาคม อำเภอเมืองลำพูน 4) โรงเรียนแม่ทาวิทยาคม อำเภอแม่ทา 5)โรงเรียนทุ่งหัวช้างพิทยาคม อำเภอทุ่งหัวช้าง 6) โรงเรียนธีรกานท์บ้านโฮ่ง อำเภอบ้านโฮ่ง 7) โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา อำเภอลี้ จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ

จากความสำคัญเบื้องต้นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การศึกษาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ

ในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยศึกษาการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารและการจัดการศึกษา รวมถึงแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่ฯ นำไปปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาระบบบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรสามารถใช้ผลการศึกษาเป็นแนวทางแก้ไขและพัฒนาการบริหารในยุคดิจิทัล ตลอดจนได้รับข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาต่อไป สามารถเป็นแบบอย่างให้กับสถานศึกษาอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1)เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

2)เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน การวิจัยผสมวิธี คือ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถสรุปตัวแปรการวิจัยได้ ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือ และด้านการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”ในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 243 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย Proportional Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนจำนวนของแต่ละสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยดังนี้

แบบสอบถาม ซึ่งมีจำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) มีรายละเอียดดังนี้ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ที่ได้จากแบบสอบถาม 33 ข้อ แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีดิจิทัล จำนวน 7 ข้อ
2. ด้านส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในฯ จำนวน 7 ข้อ
3. ด้านสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูและนักเรียน จำนวน 7 ข้อ
4. ด้านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือ จำนวน 6 ข้อ
5. ด้านการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม จำนวน 6 ข้อ

แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ได้ค่าเท่ากับ 0.96 (บุญชม ศรีสะอาด 2560 : 121)

เครื่องมือเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ที่เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ผู้วิจัยได้กำหนด ข้อคำถาม ที่จะทำการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า (interview guideline) มีลักษณะเป็นคำถามแบบ ปลายเปิด มีการกำหนดข้อคำถามแบบกว้าง ๆ จากแบบสอบถามแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยนำประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของแต่ละด้านมากำหนดเป็นประเด็นคำถามสัมภาษณ์ ผู้บริหาร และผู้ทรงคุณวุฒิ

การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ

1. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ และปรับปรุงแบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่ม

2. สร้างแบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่ม และเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ แก้ไขให้มีความตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

3. นำแบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่มที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา จัดพิมพ์เป็นแบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่มฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหานำเสนอโดยวิธีเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ดังนี้

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสำหรับโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”ในจังหวัดลำพูน	ระดับปฏิบัติ		
	($\overline{x}$)	(S.D.)	แปลผล
ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล	4.25	0.54	มาก
ด้านส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน	4.21	0.56	มาก
ด้านการสื่อสารดิจิทัล	4.20	0.64	มาก
ด้านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือ	4.16	0.54	มาก
ด้านการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม	4.15	0.60	มาก
โดยรวม	**4.19**	**0.59**	**มาก**

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านจะพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล โดยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ลำดับต่อมาคือด้านการสื่อสารดิจิทัล อยู่ในระดับมาก และรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีดิจิทัล รองลงมา คือ ด้านส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

และด้านการสื่อสารดิจิทัล ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม สรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล โดยรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีความพร้อมสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารมีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษานำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติโดยการ มอบหมายหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้แก่ครูและ ลำดับต่อมาคือผู้บริหารมีการสื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการวางแผนด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียน และรายการที่มีความพร้อมน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีการสังเคราะห์วิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล ให้สอดคล้องกับปรัชญาของโรงเรียน

ด้านส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน โดยรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีความพร้อมสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารมีการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับ เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูผู้สอน เพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อนักเรียน ลำดับต่อมาคือผู้บริหารมีการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพด้านการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากร และรายการที่มีความพร้อมน้อยที่สุด คือผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของครูและบุคลากรผ่านการอบรม สัมมนา และกิจกรรมที่เน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

ด้านการสื่อสารดิจิทัล โดยภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีความพร้อมสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารใช้ Social Media เป็นช่องทางในการสื่อสารกับครู บุคลากร และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา ผู้บริหารมีการสื่อสารและเจรจาทั้งภายในและภายนอกองค์กรผ่านช่องทางดิจิทัล ลำดับต่อมาคือผู้บริหารใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการสื่อสารให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้นและรายการที่มีความพร้อมน้อยที่สุด ผู้บริหารอัปเดตข้อมูลและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างเครือข่ายสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก

ด้านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือ โดยรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่มีความพร้อมสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการร่วมกันตัดสินใจแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนปลูกฝังศรัทธาให้สามารถทำงานเป็นกลุ่มมีการวางแผนการทำงานร่วมกัน ลำดับต่อมาคือผู้บริหารโรงเรียนมีความตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านดิจิทัลร่วมกัน และรายการที่มีความพร้อมน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน สถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี

ด้านการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม โดยรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ที่มีความพร้อมสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารโรงเรียนกระตุ้นและ ขับเคลื่อน

กิจกรรมขององค์กร ในทิศทางใหม่ ๆ รองลงมา คือ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถ ประยุกต์ใช้ ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ โดยใช้ความคิด สร้างสรรค์และนวัตกรรม ลำดับต่อมาคือผู้บริหารโรงเรียนมีการคิดริเริ่มเพื่อการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งใหม่ขึ้นและรายการที่มีความพร้อมน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิด สร้างสรรค์และนวัตกรรม ความรู้ จินตนาการ มีกระบวนการคิดจากหลาย ๆ วิธี

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลตามผลการวิจัยที่พบ และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

อภิปรายผลการวิจัยข้อที่ 1 ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นการนำองค์กรให้ปรับตัวอยู่รอดในยุคเทคโนโลยีก้าวหน้า โดยอาศัยทักษะภาวะผู้นำดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชีวิน อ่อนละออ และคณะ (2563) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างสังคมแห่งปัญญา พัฒนาทักษะใหม่ และคิดค้นนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการบริหารสู่ความเป็นมืออาชีพ งานวิจัยของ ณัฏฐณิชา พรปทุมชัยกิจ และคณะ (2564) พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ชัดเจน สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล สนับสนุนการอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี ตลอดจนเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีในองค์กร นอกจากนี้ งานวิจัยของ มูฮำหมัดรุซลัน ลือบากะลูติง และนิรันดร์ จุลทรัพย์ (2564) ซึ่งศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่ และ ณัฏฐณิชา พรปทุมชัยกิจ และคณะ (2564) ที่ศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษยโสธร พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อแยกพิจารณาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง

ด้านส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยรองลงมาโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสูงที่สุดคือ ผู้บริหารสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผ่านการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรด้วยการฝึกอบรมและสัมมนา แนวคิดของ พิเชฐ โสภา (2565) ระบุว่า การส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการสอนหมายถึง การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัล จัดทำคลังสื่อออนไลน์ เพื่อให้นักเรียนและผู้ปกครองเข้าถึงได้สะดวก สอดคล้องกับผลวิจัยของ รุจาภรณ์ ลักษณะดี (2565) ที่ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร

สถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 พบว่า ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด งานวิจัยของ ลลิตา สมใจ (2565) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการสนับสนุนเทคโนโลยีดิจิทัลในด้านการเรียนการสอน และด้านวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยียุคดิจิทัลของผู้บริหาร

ด้านการสื่อสารดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยข้อที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสูงสุดคือ ผู้บริหารใช้ Social Media เป็นช่องทางสื่อสารกับครู บุคลากร และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากช่วยประชาสัมพันธ์ ประสานงาน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุทธินันท์ ชื่นชม และคณะ (2564) ที่ระบุว่า การสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัลต้องมีความเหมาะสม สร้างสรรค์ และเคารพผู้อื่น รวมถึงสามารถวิเคราะห์ข้อมูลบนสื่อดิจิทัลได้อย่างมีวิจารณญาณ ผลวิจัยของ สุชญา โกมลวานิช (2563) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด งานวิจัยของ ณัฏฐิตา สงค์แก้ว (2565) ศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลด้านการสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยข้อที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสูงสุดคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการร่วมกันตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม ส่งเสริมการทำงานเป็น สอดคล้องกับแนวคิดของ เลอศักดิ์ ตามา (2564) ที่ระบุว่า การทำงานเป็นทีมและความร่วมมือหมายถึงการส่งเสริมให้บุคลากรร่วมมือกัน ติดตามผล และสร้างเครือข่ายกับชุมชน ผลวิจัยของ ณัฏฐิตา สงค์แก้ว (2565) ศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ด้านการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด งานวิจัยของ ลัทธวรรณ วงษ์โพย (2566) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการทำงานร่วมกัน พัฒนานวัตกรรม และการสื่อสาร

การคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสูงที่สุดคือผู้บริหารโรงเรียนกระตุ้นและขับเคลื่อนกิจกรรมขององค์กร ในทิศทางใหม่ ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ โรจนศักดิ์ อินทนน (2566 : 60) การคิดสร้างสรรค์และสร้าง นวัตกรรม เป็นพื้นฐานที่สำคัญก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ แนวคิดใหม่ ๆ ที่แตกต่างกัน มาใช้เพื่อ ริเริ่ม แก้ไขปัญหาและคาดการณ์ล่วงหน้า โดยใช้วิธีการคิดที่หลากหลายทำให้ เกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ โรจนศักดิ์ อินทนน (2566 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลด้านความคิดสร้างสรรค์และสร้าง นวัตกรรม

อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลวิจัยของ สุภวัช เชาวน์เกษม (2563, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ ในระดับมาก เรียงลำดับมากสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและการเรียนรู้

อภิปรายผลวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล คือ ควรมุ่งเน้นการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับปรัชญาของโรงเรียนและนโยบายการศึกษา ผู้บริหารต้องเข้าใจบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลและนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีให้ทันสมัยนอกจากนี้ ควรส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ผ่านการอบรมและการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ด้านส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน คือ ควรสนับสนุนและพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูผ่านการอบรม สัมมนา และกิจกรรมเชิงปฏิบัติ และส่งเสริมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และพัฒนาสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจัดให้มีการประกวดนวัตกรรมสื่อการสอน เพื่อกระตุ้นให้ครูพัฒนาสื่อการสอนที่สร้างสรรค์และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล

ด้านการสื่อสารดิจิทัล คือ ควรมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาระบบสื่อสารผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ควรพัฒนาเว็บไซต์โรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางเผยแพร่ข้อมูล ส่งเสริมการประชุมออนไลน์ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครู บุคลากร และนักเรียนมีทักษะด้านการสื่อสารดิจิทัลผ่านการอบรมและสัมมนา เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือและพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืนในยุคดิจิทัล

ด้านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือ คือ ควรมุ่งเน้นการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการทำงานร่วมกัน รวมถึงส่งเสริมบทบาทครูในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี ผู้บริหารควรจัดอบรมสัมมนา และเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ ตลอดจนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลให้ทันสมัย พร้อมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับนวัตกรรมและการทำงานเป็นทีม

ด้านการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม คือ ควรมุ่งเน้นการส่งเสริมบรรยากาศที่เปิดกว้างให้ครูและบุคลากรมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและทดลองแนวคิดใหม่ ๆ ผ่านกิจกรรมระดมสมองและอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้

ตลอดจนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา และต่อยอดองค์ความรู้เดิมควบคู่กับการเปิดรับแนวคิดก้าวหน้าใหม่ ๆ

องค์ความรู้

ภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

ที่มา : ชนกนันท์ ทะนานแก้ว, 2569)

โดยอธิบายรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีดิจิทัล คือ ควรมุ่งเน้นการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับปรัชญาของโรงเรียนและนโยบายการศึกษา ผู้บริหารต้องเข้าใจบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลและนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน

ด้านส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน คือ ควรสนับสนุนและพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูผ่านการอบรม สัมมนา และกิจกรรมเชิงปฏิบัติ และส่งเสริมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ด้านการสื่อสารดิจิทัล คือ ควรมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาระบบสื่อสารผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ควรพัฒนาเว็บไซต์โรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางเผยแพร่ข้อมูล

ด้านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือ คือ ควรมุ่งเน้นการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ ในการทำงานร่วมกัน รวมถึงส่งเสริมบทบาทครูในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี

ด้านการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม คือ ควรมุ่งเน้นการส่งเสริมบรรยากาศที่เปิดกว้างให้ครูและบุคลากรมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและทดลองแนวคิดใหม่ ๆ ผ่านกิจกรรมระดมสมองและอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

สรุป และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ อาจต้องมีการจัดอบรมสัมมนาPLC การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารมากขึ้นทั้งด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีดิจิทัล ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้บริหารเข้าใจบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารโรงเรียน ด้านส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ควรจัดให้มีหลักสูตรอบรมเกี่ยวกับการใช้ AI, Big Data และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์สำหรับครู สนับสนุนการจัดทำและพัฒนานวัตกรรมสื่อการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ด้านการสื่อสารดิจิทัลควรพัฒนาช่องทางการสื่อสารผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล ด้านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือ ควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับการทำงานเป็นทีมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ส่งเสริมบทบาทครูในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี ด้านการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้ทดลองและพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ ผ่านการระดมสมองและอบรมเชิงปฏิบัติการ สนับสนุนการใช้ AI และแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ตลอดจนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดการต่อยอดนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ควรกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับปรัชญาและนโยบายของโรงเรียน ผู้บริหารควรมีบทบาทในการกำหนดวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยีที่ชัดเจน และเชื่อมโยงกับนโยบาย การศึกษาระดับชาติ เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาโรงเรียนแห่งอนาคต

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ควรส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลในระดับองค์กร ควรมีนโยบายสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านดิจิทัลของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ผ่านระบบฝึกอบรมและพัฒนาแบบมีส่วนร่วม

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสารดิจิทัลในสถานศึกษา ควรจัดให้มีแพลตฟอร์มดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสำหรับการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงการจัดทำเว็บไซต์โรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางข้อมูล

4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ควรผลักดันให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันและนวัตกรรมภายในองค์กร สนับสนุนการจัดตั้งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และส่งเสริมการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้วยการเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นและพัฒนาแนวคิดใหม่อย่างเสรี

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) จัดเวิร์กชอปและการอบรมทักษะเทคโนโลยีสำหรับครู ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) พัฒนาช่องทางสื่อสารออนไลน์ของโรงเรียน ควรใช้แพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์, Line OA, Google Workspace หรือ LMS เพื่อการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ข้อมูลภายในโรงเรียนอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

3) สร้างและสนับสนุน PLC ในโรงเรียน จัดกิจกรรม PLC อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในบทบาทการสอนและพัฒนาองค์กร

4) จัดกิจกรรมระดมความคิดและนวัตกรรม จัดกิจกรรม เช่น Brainstorming, Hackathon, หรือ Innovation Camp เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรเสนอไอเดียใหม่ ๆ และนำไปทดลองใช้จริงในบริบทโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรวิจัยเรื่อง ผลกระทบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

2) ควรวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อพัฒนาโรงเรียนคุณภาพตามโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

References

ชีวิน อ่อนละออ และคณะ. (2563). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับนักบริหารการศึกษา*. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 10(2), 112–123.

ณัฏฐณิชา พรปทุมชัยกิจ. (2564). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร*. *สารนิพนธ์* ศม.ษ. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.,

ณัฏฐิตา สงค์แก้ว. (2565). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1*. *วารสารสมาคมนักวิจัย,* 27(3), 49

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาสน์.

พิมพิลา อำนาจ. (2566). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พิเชฐ โสภา. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล กับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตสุดถิ่นไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย. *การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง*. มหาวิทยาลัยพะเยา.

มูฮำหมัดรุซลัน ลือบากะลูติง. (2565). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต* มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

รุจาภรณ์ ลักษณะดี. (2565). ภาวะผู้นำการดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยเกริก.

โรจนศักดิ์ อินทนน. (2566). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ลลิตา สมใจ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยพะเยา.

ลัทธวรรณ วงษ์โพย. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

เลอศักดิ์ ตามา. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. *วารสารรัชต์ภาคย์* , 15(43), 122–132.

สุชญา โกมลวานิช และคณะ. (2563). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23. ใน สุรศักดิ์ วงศ์รัตนชีวิน (บ.ก.) *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ, ครั้งที่ 21*, 700-708 มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุภวัช เชาวน์เกษม และคณะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. *วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.